

VENTA

30 exemplars 4 pesseta

Un número solt 5 cèntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 1.ª (Bosch baix à la escola)

Surt à llum puntualment tots els divendres.

SUSCRIPCIÓ

EMPTA Un trimestre 4 pesseta

EXTRAORD Un trimestre 2 pessetas

LES SUSCRIPCIONS se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse en sellos de 15 cèntims ó en timbres especials pera periòdics

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

LO 14 DE JULIOL

Lo divendres passat à las 9 de la nit se reuniu al local de La Llum, conforme estava anunciat en nostre número d'aquell dia, los representants de varias corporacions...

Després de detinguda discussió s'acordà celebrar un meeting de caràcter revolucionari i cosmopolita, invitant à tots los elements liberals avansats...

Reunida aquesta comissió lo dimecres, acordà dirigir-se à totas las corporacions que s'crega pugan acceptar lo color de revolucionari i cosmopolita...

En la próxima reunió de tots los representants adherits se nomenarà la comissió definitiva, y de tot lo que s' vagi fent en aquest assumpte n'anirém enterant à nostres llegidors.

LA ESCANDALERA

La manifestació d'ambicions que aquestos dias s'ha donat à conèixe en lo camp dels fusionistas ab lo nom de dissidència, ha ensenyat de moment las cosas tal com son...

Es cosa de gran ensenyansa pel poble veure los pares de la patria, los seu directors, las classes superiors, com no estant conformes en la manera de repartirse 'ls trossos de la túnica del Cristo productor...

Es odiosa en tot temps la farsa de la política en los partits dominants, mes arriba alguna vegada à tal extrem la repugnancia que inspira, que hi ha necessitat de no pensar en ella per no esclatar d'indignació y de no mirar à certas cosas y personas per no morir de fàstich.

Tal es l'espectacle que està donant en aquestos moments lo partit fusionista, ab acompañament del coro monàrquich, los uns pera ficarse més endintre del poder y 'ls altres pera suplantar als uns y ficarshi ells.

Nosaltres aplaudim aquestos actes y n' voldríam quatre cada dia, per veure si aixís farían al poble l'efecte d'un bon sinapisme y 's bellugeria pera purgarse lo que li convé, que serà tot lo que vulgan menos deixar que continui campantse à costa de sa suor tant ganduls de la política com avuy la ballan grassa.

CARTAS DE FORA

Manresa 15 de Maig de 1889.

Ciudad director: ¡Quins paga es la morsa! Vost, tot fontent l'amich, m'ha fet las sentencias pesquises antes d'hora, y li dich aixó per no dirli altra cosa. Vaja una manera de tractar als companys! si à lo menos us haguessis avisat que tenia 'l'elacion ab lo ministerio infernal, segurament no faria la il·lusió que feu. Consideri si dech anar mudar en duas bayetas al cap y un rave, ab honors de pastanaga, comest en cert puesto que à dures penas me deixà fer aquell gestu que feu los diputats del arriu quan en Sagasta tiva 'l'hi. Mes no es aquesta la cosa que 'm dona més desconort, algúrie que, segons diuben molts ministres del ultramar y quan ells ho diuben deo ser variats, m'han fet veure, en lo dipòsit de la escuela, milers de personatges adonats en las mateixas cnyas que desagradat me trobo jo, fa pot bujarasen, grandísim... no m'ho fassi dir à lo menes quan estiguin à punt de deixar-se veure, tinguin preparats pera treurem lo oia tot los llavadors y flexidors possibles à fi de que 'm deixin com non. No dubtant que seràn de bona mena, los redactors y col·laboradors de La Tribuna son los preferits per si tenen gust de criarne algú.

Encaparrat ab semblant tragedia, casi no sé ab qui fer un poquet de grella, més com la cosa s'acosta, m'ocupa un sích ab los redactors de La Montaña y El Eco Posibilista, que fe temps uns y altres sembla que hagin perdut la saviesa.

Qui té la culpa de totas aquestas miseries, ja los personas imparcials ho saben, acedintant ho més que ningú, la funesta administració municipal, las discordias, los escàndols y altres cosas que han passat y passen en la Casa Gran, que per cert no tenen precedent en la historia dels municipis.

Ab motiu de la denuncia que han fet à La Montaña, lo públich està ansios de saber lo resultat, mes como lo cubell es ple de roba, hi haurà necessitat de buscar un bon quimich pera espigar de qué son las tacas, si n'hi ha, y qui les ha fetas.

Jo que 'm miro 'ls tocos desde lluny, desitjaria que s'fes justicia, y si hi ha algun net que vulguin sacarlo, d'he algun brut que vulgui ser net, que no hi hagi contemplacions per ningú: cops d'ortiga y endrant les atxes.

Ja que las duas redaccions sofreten una enfermedad difícil de curar, al vulgusarian creure 'l meu consell, que es ho y barato, demanaria als dos metjics que las visiten, que fossin lo favor de retirar-se una quants dias, buscarien algun curandero de aqueta entesa, y tal vegada la cosa milloraria! ¡Quan los metjics no s'avenen estanyu al malalt!

Ay Quimer, no sé com explicarli lo mal efecte que ha causat à la població lo que ha fet ó li han fet fer ab aixó del somament. Si alguna altra vegada li passa per la car-bassa seguir tornar à sortir, fassis estudiar un aixuet y de segur no farán ten mala lletxa como han fet aquestas nits passades. ¡Ja tenen rahó que 'l véspre may es com lo dematí!

LLUÍS CASILLÀ

Riudoms 26 Maig 1889.

Amich director: Duamenya passat tingut Hoch en aquesta vila, la inauguració de las fonts que, à pesar de ser de molta necessitat, alguns caracs y moltons del remat mistich s'hi oposavan no més que perquè 'l rector no fou elegit vocal ni president de la Junta d'ayudas, cosa que, segons ella, li pertenyia de dret. Ab tot se celebraren las festas ab molta pau, molta fraternitat y molta concurrència de forasters.

Y ara dech advertirle de que s'prepari à rebre excomunicacions, perquè 'l nostre rector las ha empresades desde 'l cubell contra un cert periòdich que no vol anomenar, dient no més que equi signa confiare que prengui candela.

Doncha miris, senyor rector; jo coneix una sor Maria molt guapa y ab salero, que... vamos, ne pot demanar informes à cert missatge, que 's hi podrà dir molt dol-so, y... equi signa confiare que prengui candela. Disposi del seu amich P. A. PA.

Sant Celoni 27 Maig 1889.

Molt Sr. meu: Deixo avuy en repòs als corbs negres, pera ocupar-me dels fets d'un alcalde modelado com lo d'aquesta vila, que no crech que n'hi hagi cap més en tota la terra. Lo que s'ha proposat no ho sé ni crech que ell mateix ho sàpiga, puig ab l'estat precari que atravessa la clase treballadora l'un dia 'ns sort ab un pragó pera que aném à bucar las còdulas y que las que quedin endarrerades se 'n cuidará 'l comissionat d'aprenis, y l'altre 'ns sort ab lo reparto dels fanals que casi may s'encenen, pero quin reparto més equitatiu y dich aixó, perquè si ell tinguda de pagar per lo que té no se 'n riuiria del tot. Pero la mes crech es lo que ara està fent ab la carretera, que la fe fer à costas nostras per la prestació personal quin escàndol! y lo que fan l'un dia ab lo cap l'altre ho desfan ab la cúa, à fi de malar jornals y fastidiar al poble, y com que en aixó tan pago lo que res tinch com ell que de tan que té ni crech que ell mateix ho sàpiga, es lo cas que tant li fa y aixó porta trassas de durar fins lo dia del judici del modo que ho fan y amonastan als pobrets que no hi poden anar que 's hi farán excepcio, es à dir, que 's pendrán los pochos mobles que tenen. Ab aixó li dich jo, Sr. Alfara, que per alcalde no servets, y qui li digui al contrari l'enganya, es que li carrega 'ls neuers, ja que vost haurà sigut l'alcalde que haurà fet més actes ridiculs y més haurà perjudicat à la classe obrera.

RATÓD ALAT.

Cornellà 27 Maig 1889.

Molt senyor meu: Altre vegada tinch que posarli en conèixement que en aquest moment acobem de celebrar un enterro purament civil d'un company que ha mort à consecuencia d'una molt llarga y penosa enfermitat; donchs no puch menos de dirli que, à pesar del mal temps que feya, no restà per aixó d'anar ben acompañat d'una bona colla de companys junt ab la familia y altres donas. Al cementiri, ab tot y la molta pluja que queya, s'hi llegi un petit escrit à la memoria del difunt satisfentse molt los interessats.

Pero fora m'ateme si no pogués dir res del bustió de llana, que no veyent acompañat l'enterro per lo sinot de tres ó quatre picons vestit de carnestoltes y cantant lo gori-gori pera fer bullir l'olle, son capasso de criticar lo que no saben ni entenen, com ja han fet varias batallieras de correr ab algunas altres, pero pocas, de teler; no pensant ab la lliçó que donarem la setmana passada à la senyoreta pentinadora que ara diu que 's en dona de sí.

Y tinch de dir alguna cosa de la majordona, ó criada de 'l Mancler, que may més fassi lo que abir feu, que quan hagi de passar una comitua tan honrada y digne acompañant à un de sos semblants à l'última morada no 'ns embrohi més lo casti ocupent rabia y veri per la boca y no sé si per algun altre puesto deixant anar també algunas tres paraules de Jesús Maria Joseph y murmurant igual que 's greuen quan fugen, lo que si estudiava la seva vida hauria de remordirli la conciencia.

JORN VALLMORAT

EPIGRAMAS

— ¡Diu que ara s'ha fet canàlich lo noy gran de la Maria! — Home, per força ha de serho, perquè ¡gringa unas veus!

— Tu que eras dels més íntims saba per qué s'matà l'Alba! — Cansat de renyí ab tothem va renyir ab sí mateix.

Sempre he cregut, y aixó es cert, y ho creuré fins à la mort, que s'ha de saber de dret pera conèixer un fort.

Llegis molt atentent lo marit de la Prudencia la carta de casament. — Què fessí li digué en Climent. — Res, llegíto sa sentència.

J. ANSIL VIRGILI.

EXPOSICIÓ UNIVERSAL HUMORÍSTICA

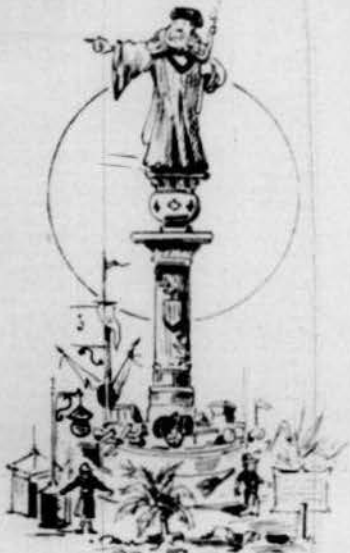
DEL NIU GUERRER

CARTAS A LA DONA

11

ESTIMADA TUYAS: Com la *Disposició universal* del Niu no més està oberta al públic los dias d' encant, que son dilluns, dimecres y divendres, vetaquí que després d' estar un dia en vaga abir vaig tornar a rodar la sinia y 'm vaig ficar al Niu pera fer-te la darrera racció de aquell be de Deu y dels socis que 's troba allí exposat.

Fent tot lo mateix camí que vaig contarte la setmana passada vaig tornar al palau de la indústria, ahont vaig admirar un projecte de mo-

nument a un personatge célebre, que l'altre dia ni m' hi vaig poguer acostar de tanta gent que 'l voltava. Allí 's hi veuben primeras pedras, tarugos, carretó dels gossos, urna electoral y moltas altres cosetas y cosassas.

Passo pel davant dels peixos de secá del *aquarium*, dono expressions al Aleix de sota la escala, y al girarme y toparme de bigotis ab en Llorens de la Tapineria, que fa de porter dalt

d' una capelleta, no vaig poguer resistir al desitj de posárla en fatxa pera que li enjuguissint ab lo rector totas las oracions que tinguis per convenient.

Aquest Llorenset ve a fer de porter de la gran instalació de Barcelona. Alló, Tuyas, si que es de lo que no hi ha. Figurat *nada menos* que la Rambla en pes, quan estava guarnida, ha sigut traslladada dintre una sala del Niu, desde 'l colomar de las pells que hi havia a la plassa de Catalunya fins al monument a Colon y 'l moll d' allà ahont hi havia la porta de la paç. Al entrar a la Rambla per sota l' arch-cascarris de las estoras, se 's presenta davant dels ulls un

cop de vista que 's deixa enlluernat. Allí la Rambla ha guanyat molt ab lo traslado, perque

ha quedat dreta de dalt a baix, puig que de sota 'l pont de la plassa de Catalunya ja pots admirar lo monument a Colon. La iluminació del túnel de gas y la electricitat també están allí en competència, y las principals escenas barceloninas representadas al viu per las parets. Fins hi ha dos polissons agafant un lladre; figurat si 'n vol de mérit lo recordarse d' exposar aquestas raras tan raras a Barcelona! També hi ha un kiosko que sembla que venen cosas a nap per la mostra que n' ensenyan.

Al ser prop de las Dressanas veig una de aquellas màquines de probar la forsa; estiro per un costat, y... sant Antoni y la dona y 'l rector me guardin de pendre mal! se destapa l' aparato y avansan cap a mi una mostra terri-

blement cargolada que donaria condol posada en qualsevol cap. Mitj' esparverat me 'n vaig a l' altra part de Rambla, y 'm trobo ab una màquina de fer retratos, sistema recó. Pujas dalt de la plataforma, estiras un pom, y... ja estás a punt de planxarte, perque t' han arruixat. Escamat ja, fujo per por de no pendre mal ab cap tranvia.

Y vetam' aquí, Tuyas, ficat en la secció de Bellas-Arts. Tu recordaras la descripció que 's feya desde 'l palau de la *Indisposició del Parc* a carrech d' en Rius y Tauler. Los mateixos artistes que allí concurrían ab los seus mapas han pres part molt activa en la manifestació artistica que ara 'm ocupa. Ja veurás.

1. Del marqués José María.—Aquest quadro representa una sindria parida y posada en fresch dintre un cubell.

8. MAYREM.—Lo port d' en Nyoca. Aquest es un dels quadros que varen escapar-se de la subasta Parc.

9. LADILLA.—La celebrada copia de la redició d' una mossa de Granada.

10. PALMAYOLI.—Sant Francisco del Sispre-

dicant las excciencias de la Tabacalera fumada ab pipa.

12. BONVENT.—Un defecte de lluna pintat ab los recursos propis del artista *barbi-nevat*.

14. DEBAS.—Las victimas de las camelias d' una dama.

19. CUISACHS.—Tercedín! L' ex-artiller exposa una bona mostra dels redolins militars que

pinta ab tanta sandunga quan li dona la gana.

21. MUSSIU COMUNA.—Assumpto pictòric particular.

27. De Mr. RUIÉ.—La Moralitat. La pri-

mera tentació y las pesigollas de 'l dit gros de un pecu.

- 29. RUCHENS. — Ploréu, ploréu, ninetas, l'autor està malalt, etc., etc.
- 30. BE BANCAS. — Batalla de reys. Restos de un cartell del empresari d'un encorxadot.
- 31. Escultura d' en VILARREA. — Un subordinat del autor que badalla y s'estira esgarri-

fosament perquè ¡ENCARA NO SON LAS DOS! No puch menos de confessar que aquesta es la escultura que millor representa lo que l'artista s'ha proposat, per quin motiu la recomanem al jurat calificador que li correspongui.

- 32. MORRALI. — En fin seus! Los gegants de

la ciutat fent de las sevas, mentres D. Francisco ls aguanta la capa desde fota.

- 33. MR. PUNYALS. — Escultura. D. Anton

Traxariuets escapantse de la pluja.

- 36. CASOL. — L'escultot Tuctosi presenta la copia de la famosa *Tractio*. Una donots se aprints de la ignocencia de dos bailers, robant-los las penjarillas.
- 43. PARAREN. — Lo Vesubi en dia de festa.
- 44. MARY. — Pastoret d'ahont venis. Idili a cops d'escombra.
- 45. ATCHER. — Un poca vergonya qu'espera que li piquin.
- 46. AFFONRE. — Quadro al oli-oli, enribetat d'estora com tots los demés.
- 2. LLOXILLO. — Lo primer escultot. Aquí veurías, estimada Tuyas, com se demostra 'l naixement de las Bellas-Arts en época del Parc

Etern. Aprofitantse de la ganduleria del primer home, lo jayo li talla una llonza de la mitjana

mentres aquell ronca, y ab quatre cops de puny ne confecciona la figura de la famella.

- 22. GOLAFRE. — Un moro piloté de Reus,

París ó Roma.

- 7. De mussió GORARD. — Una bomba ab pa-

tillas.

- 6. De 'n Mercaderia. — Tres sants barcelonins de carreró: Sant Pere més alt, lo mitjà y

'l més baix, pintats ab los dits.

Finalment, quan me disposava ja a sortir al pati del *Restaurant Guerrero*, me sento dues ventadas a la popa del clatell. Me giro com per anar a tancar la porta d'ahont venis 'l vent, y en lloch de porta 'm trobo ab unes esculturas de relleu molt natural. Tataner com soch, vaig

á posar la mà á una d'aquellas caras pera saber de qué eran fetas, quan ¡válgam Sant Roch y 'l Gos! la escultura va pegarme una mossega-

da al dit y 'm feu una ganyota que 'm deixá esglayat. (Compreneu, Tuyas: Esculturas que 's bellugan, que 's defensan si un va á tocarlas, que mossegan. Aixó sí que es un adelantot artistic que no més s'ha vist al *Niu Guerrero!* Estava jo encara revenxinat del susto y reyan los demés, quan te me 'n surt un senyor que per cap portava la escultura que m'havia mossegat. Y no 't pensis, Tuyas, que la escultura li fes de cap postis: ca, ca, era 'l seu propi, semblant no més que hagués caygut de cara á la farina. A aquell senyor li digueren *Sant-Roma* Per forsa tenia d'esser sant y vindre de Roma pera fer tals miracles. Y me 'n vaig anar al restaurant *guerrero* ab ribets de café turch á referme del susto. En aquest restaurant no hi podrás menjar gran cosa, pero es casi segur que t'hi quedarás ab la boca badada prop d'un pan.

Y d'aquí 's passa á la secció retro-pectiva, la darrera de la casa. Varios draps y ferro-vell, paelles procedents de las primeras truytas que va menjar Deu per esmorzar mentres feya 'l mon, vanos, rellotjes de sol per anar de nit, monedas de todas las naciones conegudas y per conoixe, y molts antigualias imitant botiga de drapayre, se troban á la secció de *pellingsos*. Crida molt la atenció un cert sant históric y antdiluvia, embargat precisament en un *Diluvi* y que segons digué en *Bruzi* se semblava á n' en Rius y Tauler, (no 'l *Diluvi*, sino 'l *sant*). Dos recibos mensuals de procedencia femenina, una colecció de plats castellans, un *water-closet* de certa criatura senyalat ab lo n.º 100 y molts altres *retrospectivas* t'entretienen agradablement abans de tornarten al carrer.

Y aquí s'ha acabat 'l arrós del *Niu*. Y jo acabo també depressa. Tuyetas, perquè es tart y vol ploure, dihenche que casi tothom surt del *Niu* ribent com un beneyt del cabàs, per lo que resulta que si comparas aquesta *Disposició* ab la del *parca*, la dels *Guerreros* es la que hi surt guanyant, puig mentres aquella encara fa plorar á molts, aquesta no ha fet ni farà més que divertir á tothom.

Y com ja estich ben llest d'aquesta feyna, demà agalaré 'l trench pera tornar á cuydar-me de las gallinas, tocinos, tu y 'l rector, á qui donarás recados com als demés, y tu disposarás aviat del teu

NOFRE LLOXEA

Conforme oportunament anunciarem, diumenje á la nit tingué lloch á Aella la vetllada de propaganda en conmemoració de la fundació d'un grupo lliure-pensador en dita vila.

A poch més de las nou comensá l'acte, estant la sala plenissima.

Per overtura va cantarse 'l *Gloria á Espanya* de Clavé, pel coro *Aiellense*, y seguidament lo professor de la escola laica d'aquella població, ciutadà Badias, disertá sobre la importancia que revestia aquella festa y presentá los forasters que devian pendre part en ella al públich. Luego varios alumnos de la citada escola

laica recitaren alguns treballs en vers uns i en prosa altres, enaltint la Llibertat i la ensenyansa laica, essent molt aplaudits.

Y després de llegir dir Sr. Badia una inspirada poesia i de cantar lo coro *Las Naciones*, de Durán, feren us de la paraula R. Cartanyà, il·lustrat professor de la escola laica de Vilassar de Mar, nostre amic J. Torrents i nostre director J. Lluanas. Cartanyà demostrà que totes les religions pugnan ab la ciencia, que 's sacerdots no perden medi de difamar i calumniar als lliurepensadors, y que sols la ensenyansa laica dona la verdadera instrucció i prepara als noys a ser homes dignes e il·lustrats sense preocupacions ni fanatismes. Torrents probà que totes las religions pugnan ab la Naturalesa y la Justicia, tendint sols a crear panarras del enteniment. Y Lluanas afirmà que tots los actes religiosos no eran més que comedia, comedia y comedia, sostingué que era un absurdo que l'home necessitès la teoria d'un' altra vida pera posarli un fre en aquesta, y demostrà que la moral social es la única que té rahó de ser, mentres que la moral religiosa, apoyada en una vida d'ultratomba, resulta sempre una perfecte immoralitat humana. Tots tres oradors foren estrepitosament aplaudits, entusiasmant-se 'l numerós públic ab las ideas verament lliberals que exposaren.

Lo coro cantà *La Professó de Corpus*, pesa descriptiva de molt bon efecte, de que es autor lo citat Sr. Cartanyà, y la festa acabà a dos quarts d'una, deixant sens dubte gran recort a tots los que la presenciaren i ab ganas de tornarhi.

Un detall per acabar. Lo rector del poble havia posat tota sa influencia pera poguer evitar la reunió, acudint a las autoritats locals, y no havent pogut lograr que aquestas s'apartessin de l'ley pera donarli gust, cregueren alguns que 's dirigí al governador de la provincia y que logrà d'aquesta autoritat l'envío de un delegat secret a Alella, que molts digueren que l'havien vist passejar durant la tarde pel hort del rector. Aquest rumor y la presència a la reunió d'un senyor desconegut que ab gran interés prenia apuntes taquígrafas de tot, dongueren més peu a las sospitas, y alguns ja no duptaren. A conseqüència d'aixó nostre director J. Lluanas, en sa peroració, tirà una indirecta pels rectors que comprometen y posan en ridicul a las autoritats superiors, y aludi directament al senyor del apuntes, felicitantse de que allí hi hagués un company periodista. Al acabar lo Sr. Lluanas l'aludit li allargà la mà y li digué que efectivament era representant de *La Nacion*, periódich liberal monárquich de aquesta ciutat, y se n'anà.

Sabem que 'l rector ha quedat desconsolat dels efectes de la reunió.

Es ridicul lo que passà 'l diumenje passat en aquesta capital ab motiu d'un meeting ó manifestació que diuhen que 's tractava de portar a cap aquell dia.

Agafant, sembla, algunas autoritats lo rave per las lullas y varios periódichs, la exageració per sistema, han donat proporcions casi colossals a un acte que hauria passat desapercebut a no abutarlo ells, que han sribat fins al ridicul extrem de dir que havian vingut a Barcelona agents d'Alemania pera fer esclatar una gran huelga.

Entretant s'han fet varias presons, alguns dels delinqüents han sigut ja posats en llibertat, y probablement ho seran luego 'ls altres, y vagi rodant la vola y qui gemega ja ha rebut.

Perà veure si 's podia posar un pegat a la dissidència fusionista, en Sagasta ha donat al senyor Puigcerber la missió d'explorar lo terreno. Ja sab lo que 's fa en Mateuhet.

Perà reduhir a la obediencia al sublevats, se los envia l'amo dels quarts: lo ministre de Hisenda.

Qué tal lo sastre que coneix lo panyol!

Ja 's diu que 's conjurats monárquichs comensan a estar tips d'en Martos per las sevas imposicions.

Paciencia. Lo país fa tants anys com lo coneix que n'està tip y encara té d'aguantarlo.

Ab la diferencia que 's conjurats monárquichs s'han posat ells mateixos las albardas.

Y el poble li fan treginar a la forna.

En la visita que 'l rey d'Italia ha fet al emperador d'Alemania, contan que 's tractà de anar los dos soberans a Strasburg, la capital d'Alsacia, pera donar rabiola a Fransa.

Mes lo poble italia, que no està per aliansas germánicas, ha comensat a protestar de tals manifestacions antifrancesas fentlas de simpatia a la Fransa, y las testas coronadas, mal de son grat, han renunciat generosamente a la mà de Leonor, no anant a Strasburg.

Comensan los pobles a imposarse als reys. Tot es comensar.

La funció que 'l dissapie passat donà 'l Niu Guerrer al teatro Espanyol pera celebrar l'èxit de la Exposició universal y 'l repartiment de la medalla de premi a sos expositors, estigué molt concorreguda y deixà satisfeta a la concurrencia, que ab justicia aplaudi a molts dels socis que prengueren part en la representació de las diferentes obretas que 's posaren en escena.

També fou estrepitosament aplaudit lo barítono Sr. Aragó, que ab verdadera maestría cantà la romana de barítono de l'òpera *Dinorah*.

Y en fi, que tot lo de la Exposició del Niu va sortir molt més simpáitch, distret y barato que lo de la campanuda Exposició barcelonina.

De *La Nacion*, periódich monárquich que tingué delegat en la vetilada d'Alella, copiém lo que segueix, que publicà 'l dimecres.

En Alella inauguramos el pasado domingo el Círculo libre-pensador y la Institución de las Escuelas laicas.

El Alcalde Constitucional señor Brusca, asistido del Secretario, del Jefe suplente don Hilafonso Bujons y de los miembros del municipio, presidió el acto que nos ocupa, en el que se empezó, según nos aseguraron, dirigiéndose ruidos ataques a la religión y al Estado, haciendo a manifiesta los sentimientos católicos del pueblo de Alella.

El elemento católico, incluso el Comité local político, han interpuesto recurso ante la ley, originándose un conflicto, que promete ser ruidoso y en el que tomarán parte activa y decidida los dos bandos de la población.

El Alcalde de Alella debía ignorar, por lo menos, que el acto que acababa de presidir era un atentado, en lo político y en lo religioso, y como autoridad no debía ni podía sancionarlo sin absover en sí toda la responsabilidad.

Al director de *La Tramontana*, según hemos sabido después, se debió el fracaso de un plan que proyectaban realizar, y que hubiera cooperado su causa.

Sobran los comentarios. No 's poden dir més disbarats ni més isoterías ab més pocas paraulas.

Lo clero de Malgrat va sortintne ab la seva de fer perseguir als lliurepensadors d'aquella vila, després d'haverlos atropellat en son dret en la qüestió del enterro civil que ja saben nostres lectors.

A conseqüència de las gestions católicas han sigut declarats processats duas donas y tres homes, entre ells lo professor de la escola laica, tenint tots plegats d'aportar fiança ó ingressar a la presó d'Arenys de Mar.

A la hora d'entrar aquest número en máquina no tenim noticia de lo que hagi passat aquesta setmana.

Enterarem a nostres llegidors de tot lo que vagi passant en aquest assumpto.

Las festas als matins los llanuts de Valls surten a escandalitzar per la ciutat que es un gust per ells y un fástich per las personas.

Allà a las 5 surten ja del corral, ab una música de trompas d'iglesia, una colla de velles escarransidas y algunas joventetas d'aquellas que 's queden badant la boca y aclucant los ulls devant dels capellius, baladrejant peteneras místicas pels carrers.

Fa pochos dias van toparsé ab tres ó quatre joves que no pogueren aguantarse 'l riure devant de tals espanta-moixons, y mossen Papallona va empendre's escandalizantils.

Però senyors tarambanas: si no volen que 's riguin de vostres, perquè van pel mon d'aquesta manera tan ridicula fent pessigollon al sentit comú?

Al corral místich de Sitjes y a la seva depen-

dencia culinaria la rectoria n'hi passa una com un cove, y encara ple de banyas.

Deixant apart lo líberic que s'hi va armar fa pochos dias ab la mantega de trasero que apareixé mira-cul-osamente en certs reclinatoris *water-closets* de senyoras, té quatre parells de coloms que ara la dona del sagristà, major-dona del rector, no vulgui anar a las nits a dormir ab son marit, com aquest sollicita, sino que vol quedar-se a la rectoria a fi de no deixar sol de nit al rector.

Lo sagristà s'ha queixat al seu superior gerárquich en vuydar canadellas, y aquest li ha dit que si li treu de nit la dona de la rectoria ell de dia 'l despatxarà de la iglesia.

Y ja tenim provocat lo conflicte inter-apagal·lums.

Si 'l sagristà necessita datos pera resoldre aquest problema, que passi per nostra redacció y li regalarem una vara de freixis, únich aparato ab que 's poden amidar ab profit las distancias entre ell, sa muller y 'l rector.

D'altre modo, morirà asfixiat pel olor de banya cremada.

Pel cubell de Moncada ha tret lo nas un cridayer sagrat alabant a Carlos set ó gana, enaltint la Inquisició y criticant los treballs de la mà d'obra d'alguns obrers d'aquell poble.

Aquestos brams no més demostren una cosa: que 's ruchs negres estan més be de quatre potas que ab duas.

A Banyolas se prepara una romeria a Puigpalt, invitant als pobles d'aquells vols a la bronca mística.

Esperém la celebració del acte pera informar a nostres llegidors de quants tronxos s'hagin repartit y quantas bestias s'hagin contemplat.

Un tal Pajarito, enotantat d'ofici que fa las feynas a Valls, se las heu ab tres minyonas que li deixan sos serveys, y una d'ellas ha tingut de sortir de la ciutat a conseqüència d'un cert mal de ventre que li anava infant lo centro de operacions capellanicas.

No es aixó lo extrany.

Sino lo altre.

Es a dir, que las altres duas encara continuhin sent novetat.

Tenen tan bona llavor alguns panxa-contentas enotantats!

Lo trempat vicari de Sant Martí que ha reemplasat a mossen Félix a Pinxo, l'altre dia portava tanta pressa que no volia esperar un mort pera obrirli 'l forrellat del cel, y quan posada en marxa la comitiva del enterro li digueren que seguís fins al cementiri pagant lo que fos, contestà que no podia ferho de cap manera, cosa que tampoch calia ferla, perque 'val mort no li serviria de res.

Me n'alegro d'aquesta confessió. Alguna vegada havia d'estar conforme ab los enotantats respecte a las sevas feynas.

Que no serveixen de res.

Prou predica mossen Papallona, de Valls, en favor de la virtut *ceibática* dihent que la impuresa es lo més gros dels pecats; mes jo voldria que 'm digués: qué hi va a fer a un hort que te llogat ahont s'hi troba sovint ab certa feligrésa que 'l seu marit es blanquer, y com es que d'ensà d'aquestas relacions la feligrésa va molt maca y 'l seu marit tregina cadena d'or, sent aixis que abans casi no podian ni menjar pa!

Ja estich sentint lo crit fort

del mossen al contestar:

—Una cosa es predicar,

y altra cosa... anar al hort.

XARADA

Ha planta, dos musical;

é inverna la segunda

es en las cartas, y 'l fot,

lector, es un non dona.

E. COMA

SOLUCIONS

É LAS CARORIAS DEL NÚMERO PASAT

GERODOLICHO.—Com més quartels menys milrats.

Geroceta.—Tregulló LA ACADEMIA, Banda de la Colibrí, 6